ANTWOORDEN OP VRAGEN FRACTIES ZOMERRAPPORTAGE 2026

Geachte raads- en commissieleden,

Hieronder treft u de antwoorden aan op de vragen zoals deze door de diverse fracties zijn gesteld.
Eventuele taal- en/of typefouten in de vragen zijn niet gecorrigeerd.

Algemeen (1-9)

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
1	4	De begroting verslechtert in 2026 met € 389.000. Kan het college aangeven welk deel hiervan echt onvermijdelijk is en welk deel nog beïnvloedbaar is?	VVD/1	Het grootste deel van de voorgestelde bijstellingen vloeit voort uit autonome ontwikkelingen, zoals hogere kosten in het sociaal domein, prijsstijgingen, stijgende onderhoudslasten, hogere ICT-kosten en een lagere uitkering uit het gemeentefonds op basis van de decembercirculaire. Deze ontwikkelingen zijn slechts beperkt beïnvloedbaar door de gemeente. Daartegenover staan structurele voordelen zoals hogere dividend- en renteopbrengsten en lagere wachtgeld- en overheadkosten. Wij maken daarom geen scherp onderscheid tussen een 'onvermijdelijk' en 'beïnvloedbaar' deel. Alle voorgestelde bijstellingen zijn beoordeeld op noodzaak en bestuurlijke wenselijkheid. Daarbij zijn uitgaven zonder harde verplichting reeds kritisch tegen het licht gehouden en waar mogelijk afgeraamd. De in de Zomerrapportage opgenomen mutaties achten wij noodzakelijk voor een realistische begroting en de uitvoering van wettelijke en gemeentelijke taken.
2	4 en 5	De rapportage komt uit op een nadelig saldo van € 389k. In de toelichting wordt gesproken over vooral structurele lastenstijgingen. Kan het college per hoofdpost aangeven welk deel van het nadelig saldo van € 389k incidenteel en welk deel structureel is?	PRO/1	De belangrijkste incidentele posten zijn de realisatiestimulans woningbouw en lagere rentelasten door aflossing van een lening. Per saldo bestaat het nadelige begrotingssaldo daarmee hoofdzakelijk uit structurele lastenstijgingen, terwijl een aantal incidentele voordelen het tekort in 2026 tijdelijk dempt. Zie ook het antwoord op vraag 1.
3	5	Waarom is de bijdrage uit het gemeentefonds lager?	PRO/2	De lagere bijdrage uit het gemeentefonds wordt voornamelijk veroorzaakt door een actualisatie van de woz-waarden. Door de hogere woz-waarden wordt binnen de systematiek van het

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				gemeentefonds een groter deel van de gemeentelijke eigen inkomsten meegewogen, waardoor de uitkering lager uitvalt.
4	5	Conclusie: “Per saldo ontstaat hierdoor een nadelig begrotingssaldo van € 389k.” Welke onderdelen zijn *structureel* en welke *incidenteel*? En wat is het affect naar 2027-2030?	CDA/1	De mutaties in de Zomerrapportage (§ 4.2) leiden na besluitvorming tot een begrotingswijziging waarbij het kenmerk INC (incidenteel) of STR (structureel) wordt meegegeven. Deze incidentele of structurele voorgestelde wijzigingen in 2026 zijn tezamen € 389k. De meerjarige effecten van de bijstellingen zijn zichtbaar in de tabel van § 5.1. De besluitvorming van de effecten vanaf 2027 vindt plaats bij de Programmabegroting 2027.
5	5, 8 en 9	Het begrotingstekort loopt op naar €389.000. Welke concrete maatregelen gaat het college nemen om dit tekort in 2026 nog terug te dringen?	DGP/3	Het grootste deel van de voorgestelde bijstellingen vloeit voort uit autonome ontwikkelingen, zoals hogere kosten in het sociaal domein, prijsstijgingen, stijgende onderhoudslasten en hogere ICT-kosten. Deze ontwikkelingen zijn op korte termijn slechts beperkt beïnvloedbaar door de gemeente. In de afgelopen jaren zijn telkens meevallers geweest aan het einde van het jaar, bij voorbeeld door extra inkomsten via het septembercirculaire of door lagere realisatie van lasten. Immers, we zijn steeds realistischer gaan begroten dan voorheen. Desondanks blijft het college kritisch kijken naar de noodzaak van alle uitgaven. Verder zijn de effecten van de meicirculaire 2026 zijn niet verwerkt in de Zomerrapportage 2026, maar worden voor het jaar 2026 verwerkt in de Eindejaarsrapportage 2026 en zijn voor de jaren 2027 t/m 2030 verwerkt in de Kadernota 2027.
6	7	Waaruit bestond de externe inhuur bij de verkiezingen? Waarom was die noodzakelijk?	PRO/3	Inhuur van een projectleider. Verkiezingen, en met name gemeenteraadsverkiezingen, vragen veel specialistische kennis van het verkiezingsproces en veel extra werk. Die kennis en capaciteit is niet voorhanden in de reguliere organisatie.
7	8	“De effecten van de Meicirculaire hebben invloed op het begrotingssaldo.” *Wat is de voorlopige inschatting van het college?*	CDA/3	De meicirculaire 2026 heeft voor het begrotingsjaar 2026 een positief effect van € 39k. Dit voordeel is niet verwerkt in de Zomerrapportage 2026 en wordt meegenomen in de Eindejaarsrapportage 2026.
8	8	Vierde alinea: Hoe moeten wij de zinsnede "ook wordt gewerkt aan voorbereidingen voor onderwijshuisvesting en verkeersmaatregelen rondom Middelaar" lezen? Heeft onderwijshuisvesting in deze zinsnede alleen betrekking op Middelaar?	DGP/1	Nee, onderwijshuisvesting staat in deze zinsnede los van de verkeersmaatregelen rondom Middelaar. In Middelaar zijn voor komende bestuursperiode geen maatregelen op onderwijshuisvesting voorzien.
9	8	Als de ambitie van Maasheggen verlaagd wordt in die zin dat het ovcer meer jaren verspreid wordt, levert dat financiële ademruimte op?	PRO/4	Nee. Op dit moment is er een subsidie vanuit de Investeringsagenda voor het Maasheggenproject. Wij betalen 50% en de provincie de andere 50%. Het project heeft al eens (bij hoge uitzondering) een

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				verlenging gekregen van 31 december 2025 naar 31 december 2027. Na de einddatum zal de financiering vanuit de provincie stoppen.
10	9	“Zodoende heeft het college reeds het besluit genomen om de voorgestelde financiële bijstellingen waar geen ‘harde’ verplichting tegenover staat af te ramen naar 80%”. → *Welke posten zijn dat precies?*	CDA/2	De budgetverhogingen waarvoor op het moment van opstellen van de Zomerrapportage nog geen harde verplichtingen bestonden, komen voort uit prognoses, doorrekeningen en aannames over de verwachte uitgavenontwikkeling. Deze posten zijn daarom terughoudend geraamd op 80%. Onder harde verplichtingen verstaan wij uitgaven die voortvloeien uit contracten, overeenkomsten, subsidiebeschikkingen of eerder genomen besluiten. Deze werkwijze is toegepast op alle bijramingen binnen het Sociaal Domein, Ruimte en Bedrijfsvoering. Hiermee stimuleert het college kostenbeheersing en heeft het college bewust gekozen voor een voorzichtige begrotingsopstelling. Daarnaast blijft er ruimte bestaan voor eventuele meevallers die zich gedurende het jaar kunnen voordoen, maar die op dit moment nog niet aan een specifieke post of programma kunnen worden toegerekend. Eventuele risico’s worden via de reguliere planning- en controlcyclus gemonitord.
11	9	“het college reeds het besluit genomen om de voorgestelde financiële bijstellingen waar geen ‘harde’ verplichting tegenover staat af te ramen naar 80%.” Wat zijn voorbeelden van waar geen 'harde” verplichtingen tegen overstaat.?	DGP/2	Zie het antwoord op vraag 10.
12	9	“Zodoende heeft het college reeds het besluit genomen om de voorgestelde financiële bijstellingen waar geen ‘harde’ verplichting tegenover staat af te ramen naar 80%.” Dit is niet makkelijk te begrijpen, terwijl de rest van het stuk best helder is. Nadere uitleg graag.	PRO/5	Zie het antwoord op vraag 10.
13	9	Het college heeft niet-harde financiële bijstellingen teruggebracht naar 80%. Welke risico’s ontstaan hierdoor in de uitvoering later dit jaar?	VVD/2	Zie het antwoord op vraag 10.
14	9	Welke concrete posten zonder harde verplichtingen zijn teruggebracht naar 80%?	VVD/3	Zie het antwoord op vraag 10.
15	9	In Para 1.4 wordt vermeld: “De structurele doorwerking van de voorgestelde bijstellingen laat zien dat ook in de jaren na 2026 sprake blijft van	D66/1	Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
		financiële druk. Zodoende heeft het college reeds het besluit genomen om de voorgestelde financiële bijstellingen waar **geen 'harde' verplichting** tegenover staat af te ramen naar 80%. Het college heeft hiermee scherp gekeken naar de noodzaak voor extra uitgaven" Graag toelichting op dit besluit en in het bijzonder op de term "harde" verplichting?		

Programmaverantwoording (10-20)

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
16	11	**Sociale leefomgeving:** "Veiligheid: tijdelijke verhoging handhavingsbudget." *Hoe lang is "tijdelijk"? En is dat in 2027 nog nodig?*	CDA/5	Op dit moment wordt verwacht dat deze verhoging alleen in 2026 nodig is, voor de noodzakelijke scholing en aanschaf van uitrusting.
17	11	Wat is de planning voor het opstellen van de visie op dienstverlening,? Wanneer en hoe wordt de input van collega's, raad, ondernemers en inwoners opgehaald?	DGP/1	Wij richten ons op bespreking van de Visie op Dienstverlening in de raadsvergadering van 17 september. Raad, ondernemers en inwoners zijn in de eerste maanden van dit jaar via vragenlijsten bevraagd en de opgehaalde input is meegenomen bij de totstandkoming van de visie.
18	12	**Sociale leefomgeving:** "I**ntegraal plan van aanpak preventieve gezondheid". "**Rijk levert criteria IZA/AZWA laat. → *Welke gevolgen heeft dit voor planning en budget?*	CDA/6	Dit heeft tot gevolg gehad dat de gemeenten minder tijd hebben om de regionale werkagenda op inhoud gezamenlijk vorm te geven.
19	12	In hoeverre kunnen kosten die ten laste komen van het voorbereidingskrediet voor de schoolvoorzieningen worden verhaald bij initiatiefnemers in een eventueel latere fase van besluitvorming?	DGP/2	Juridisch gezien bestaat er geen mogelijkheid om de kosten die ten laste komen van het voorbereidingskrediet voor voorzieningen onderwijshuisvesting te verhalen bij de betreffende schoolbesturen. Conform wetgeving komen de kosten ten aanzien van nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie van schoolgebouwen altijd ten laste van de gemeente.
20	12	Wanneer verwacht het college een definitief voorstel voor de nieuwbouw/verbouw van De Maaskei en Kandinsky?	DGP/14	Na afronding van de benodigde haalbaarheidsonderzoeken voor beide voorzieningen onderwijshuisvesting kunnen wij het/de voorkeursscenario('s) voor beide schoolgebouwen ter besluitvorming aan u voorleggen. Wij streven ernaar om dat in 2027

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				te doen. Een daadwerkelijk investeringsbesluit volgt later, wanneer ook het Programma van Eisen en het ontwerp gereed zijn. Zodra de haalbaarheidsonderzoeken afgerond zijn, worden deze met uw raad gedeeld.
21	12	Het oude krediet Kandinsky wordt voorbereidingskrediet voor beide scholen. Wat mag uit dit krediet precies worden betaald?	VVD/4	Uit dit krediet mogen worden betaald: • de scenario-/haalbaarheidsonderzoeken die nodig zijn om beide aanvragen voor voorzieningen onderwijshuisvesting nader te onderzoeken en; • de andere voorbereidende werkzaamheden die nodig zijn vóórdat nieuwbouw of renovatie daadwerkelijk van start gaat, zoals het opstellen van een Programma van Eisen. Het restant van dit krediet kan worden betrokken bij de benodigde kredieten voor de realisatie van de voorzieningen onderwijshuisvesting zodra de voorgenomen scenario's ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Het is de verwachting dat van dit krediet een substantieel deel overblijft voor de realisatiefase.
22	12	Bij het onderdeel veiligheid wordt gesproken over een tijdelijke verhoging. Waar kunnen we dit bedrag terugvinden?	VVD/5	Het betreft een tijdelijke verhoging van €5.000,- euro die is toegevoegd aan het programma sociale leefomgeving.
23	12	Bibliotheekwerk: Welke planning en begroting wordt hier precies bedoeld? Volgens de begroting werken we in 2026 mogelijke scenario's uit voor de toekomst van het bibliotheekwerk in Mook en Middelaar, waarbij de nieuwe wetgeving en de behoeften van onze gemeenschap centraal staan. Ook zou hiervoor €100.000,- worden gereserveerd. Waar kunnen we deze reservering in deze zomerrapportage terug vinden?	VVD/6	Met "Conform planning en begroting" wordt bedoeld dat onze gemeentelijke planning aansluit bij de beoogde planning van de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en dat de in 2026 verwachte kosten voor de voorbereidingen hierop passen binnen de gemeentelijke begroting. Bij het vaststellen van de eindejaarsrapportage 2025 heeft de raad ermee ingestemd om € 100.000 van 2025 over te hevelen naar 2026, waarmee het totale beschikbare budget voor het bibliotheekwerk in 2026 uitkomt op € 200.000 (in 2025 en 2026 € 100.000 per jaar). Aangezien er nu niet opnieuw een bijstelling van de begroting nodig is, is de reservering niet expliciet benoemd in de zomerrapportage.
24	12	Welke actie wordt er vanuit het college ondernomen om te zorgen dat het het rijk zo spoedig mogelijk met criteria *rondom IZA/AZWA* komt?	D66/2	Landelijk gezien neemt de VNG de signalen van de gemeenten en regio's mee terug naar het ministerie. Op die manier proberen zij invloed uit te oefenen op het proces, maar we zijn hierin afhankelijk van het Rijk.
25	13	**Sociaal Domein**: De kosten voor Jeugd, Wmo en Participatiewet stijgen fors. Waar zit de grootste	CDA/1	Bij Wmo is de invloed van volume het grootst. De bijstelling vindt plaats op het budget voor hulpmiddelen en diensten waar ook woningaanpassingen onder vallen. Specifiek in het geval van

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
		invloed in *volumestijgingen, prijsstijgingen of in beleidswijzigingen*?		woningaanpassingen kunnen individuele aanpassingen aanzienlijke eenmalige kosten met zich meebrengen. Voor jeugd betreft dit met name een toename van zorg per individu. Ondersteuningsvragen worden complexer. Daarnaast zijn tariefstijgingen een belangrijke factor. Bij een aantal producten gaat het ook om een kleine stijging in het aantal cliënten, maar dit is zeker niet bij alle producten het geval. Beleidswijzigingen zijn geen factor in de kostenstijging. Voor de Participatiewet zit de grootste invloed in volumestijging.
26	13	**Sociaal Domein: "**Een andere oorzaak voor de extra kosten is de uitbreiding van het aantal inwoners." *Hoeveel van de kostenstijging is hieraan toe te schrijven?*	CDA/2	Dat is niet precies te zeggen. Bij de uitvoering van de Participatiewet zijn er meer aanvragen levensonderhoud. Een deel van deze stijging is een landelijke trend, daarnaast is door de gemeente een aantal aanvragen levensonderhoud vanuit nieuwe inwoners ontvangen.
27	13/25/33	De kosten voor jeugdzorg stijgen opnieuw. Welke maatregelen worden genomen om de kosten beheersbaar te houden zonder dat de kwaliteit van zorg afneemt?	DGP/12	Benchmarks laten zien dat onze gemeente geen afwijkende trend laat zien ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Onze uitgaven zijn volgens de benchmark niet hoog of buitensporig. We hebben meerdere voorzieningen die bijdragen aan beperking van de kostenstijging waaronder de POH jeugd, SMI, jongerenwerk en collectieve voorzieningen. We zijn daarnaast bezig met de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd, in combinatie met gerelateerde regelingen.
28	13	Extra kosten vanwege uitbreiding antal inwoners? Was dat niet te voorzien? Stijgen de inkomsten niet mee? Waarom niet	PRO/1	Dat de uitbreiding van het inwonersaantal kosten met zich meebrengt was te voorzien. Desondanks is hier geen rekening mee gehouden bij het opstellen van de programmabegroting. Hetzelfde geldt voor de inkomsten. Hoewel vervolgens lastig te voorspellen is welke voorzieningen in het sociaal domein daadwerkelijk wordt aangevraagd trekken we hier lering uit.
29	13	Waarom is Startsche Veld oranje?	PRO/2	Dit heeft ermee te maken dat de kleur oranje bedoeld is voor het totaal van '*Startsche Veld/Fuikstraat/Spoorzone'*. Alleen het onderdeel Startsche Veld zelf is niet oranje, deze verkenning loopt zoals gepland. Het betreffende vak is oranje omdat juist de andere locaties daar aanleiding toe geven (Spoorzone afgevallen als woninglocatie en de locatie Fuikstraat omdat deze nog niet verworven is door corporatie/ontwikkelaar.
30	13	Het sociaal domein laat de grootste nadelige bijstelling zien. Welke concrete	VVD/7	De zorgvraag en de kosten blijven toenemen. De grote uitdaging is om dit om te buigen en samen te werken aan een toekomstbestendige manier van zorg en ondersteuning bieden. Dit

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
		sturingsmogelijkheden neemt dit college om de kosten te beperken of efficiënter te organiseren?		doen we door vanuit de hervormingsagenda jeugd een sterke sociale basis neer te zetten. Ook maken we laagdrempelige voorzieningen beter toegankelijk om te voorkomen dat lichte vragen onnodig uitgroeien tot zware zorgtrajecten.
31	13	Welke preventieve maatregelen leveren aantoonbaar effect op, en welke nog onvoldoende?	VVD/8	Dat ligt aan de manier waarop je preventie wil meten en of dit ook inzichtelijk gemaakt kan worden. Ook speelt mee op welke termijn je de effecten kan terugzien, dat verschilt per onderdeel. Wat we wel al merken is dat bijvoorbeeld de inzet van de beweegcoach gezorgd heeft voor meer beweeggesprekken en doorgeleiding naar GLI aanbod. En we zien door de inzet binnen gezonde leefstijl dat sportverenigingen op diverse thema's meer betrokken zijn. Ook hebben we een aantal kinderen met overgewicht kunnen helpen door middel van een centrale zorgverlener die ouders en kinderen over een langere periode begeleiden.
32	14	**Sociaal Domein** Beschermd Wonen zie ook: pagina 32: “Lagere centrummiddelen gemeente Nijmegen” Wat is dit effect vanaf 2026 en de jaren daarna?	CDA/3	De centrummiddelen nemen af en daardoor is er minder geld beschikbaar voor projecten die hieruit gefinancierd worden. Op de langere termijn kan dit betekenen dat er geen financiering meer is voor deze projecten. Andere financieringsbronnen moeten dan gevonden worden of de projecten kunnen niet meer uitgevoerd worden.
33	14	**Sociaal Domein: “Wat willen we bereiken?”** “Tot slot versterken we preventieve en toegankelijke zorg met de Wijk-GGD, de praktijkondersteuner jeugd-GGZ…” “Hoe w*ordt het effect van de urenuitbreiding structureel gemonitord?*	CD/4	We monitoren dit door hier periodiek over in gesprek te gaan met de betreffende professional en daarnaast signalen op te halen uit het veld. Dit geeft ons een beeld van de inzet, het bereik en wat de professional heeft kunnen betekenen.
34	14	Kan het college ons een tijdspad schetsen van het bestuurlijk overleg met de Noord-Limburgse gemeenten over de asielopvangplekken?	DGP/3	Nee, hier is (nog) geen concreet tijdspad voor afgesproken. Wel vloeit er een concreet tijdspad voort vanuit de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (‘Spreidingswet’), te weten: 1. 1 februari 2026: Bekendmaking van provinciale taakstellingen, inclusief indicatieve taakstellingen per gemeente; 2. Tussen 1 februari en 1 november 2026: Bestuurlijke overleggen aan de Provinciale Regietafels (PRT’s), in het geval van Provincie Limburg onderverdeeld in subregionale bestuurlijke overleggen, zoals de Noord-Limburgse Regietafel; 3. 1 november 2026: Overhandiging van provinciaal plan aan de Minister van Asiel en Migratie;

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				4. 31 december 2026: Bekendmaking van juridisch bindend (provinciaal) verdeelbesluit door Minister van Asiel en Migratie.
35	14	We lezen dat het jongerenwerk frequent aanwezig kan zijn bij het Kandinsky. Levert dit naar het oordeel van het college naast minder overlast ook minder kosten op binnen het sociale domein van de gemeente?	DGP/4	Gezien worden en vroegtijdig signaleren zal altijd bijdragen aan welzijn. De kostenbesparing hiervan is lastig te kwantificeren.
36	14	Wat kunnen/ mogen wij verwachten en wanneer van de projectleider verbetering jeugdstelsel?	DGP/5	Er zijn landelijke akkoorden en opgaven die helpen om de financiële en capaciteitsdruk in het sociaal en medisch domein het hoofd te bieden. Hiervoor is een projectleider aangesteld tot het einde van dit jaar. De vertaling van deze landelijke afspraken naar een passend lokaal niveau vormt een belangrijke opdracht voor de projectleider. Hierbij staat centraal hoe landelijke ambities concreet en uitvoerbaar kunnen worden gemaakt binnen de lokale context en aansluitend op de behoeften van inwoners en partners. Op 3 september (RIA) neemt de projectleider u mee in deze landelijke opgaven en akkoorden en een verkenning wat dit lokaal zou kunnen betekenen.
37	14	De opvang van Oekraïense ontheemden verloopt volgens planning. Is deze opvang volledig kostendekkend dankzij rijksvergoedingen?	DGP/13	Ja.
38	14	De extra inzet van jongerenwerk lijkt positief te werken. Kan het college aangeven hoe dit effect wordt gemeten?	VVD/9	We gebruiken hiervoor de bevindingen van zowel de jongerenwerker zelf, als school en andere betrokken ketenpartners.
39	14	Er wordt gesproken over een actualisatie van geschickte locaties voor opvang van asielzoekers. Om welke locaties gaat het hier.	VVD/10	Momenteel wordt onderzocht welke locaties mogelijk geschikt zouden kunnen zijn voor de opvang van asielzoekers. Zodra hierover meer duidelijkheid is, zal het college de raad hierover informeren.
40	14	Verbetering jeugdstelsel: Voor welke periode is deze projectleider aangesteld? Wanneer kunnen wij als lokale politiek merken wat deze projectleider voor ons kan betekenen? Wat wordt bedoeld met 'de komende periode'?	VVD/11	Zie het antwoord op vraag 36.
41	14	Er is een projectleider geworven om richting te geven aan de ontwikkeling van een brede domein overstijgende beweging. Wat is de concrete opdracht? Wat zijn de doelen? Wat is het evaluatie moment en wat zijn de evaluatie criteria?	D66/3	Zie het antwoord op vraag 36.

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
42	15	**Fysieke leefomgeving:** Onderhoudskosten wegen stijgen fors. → *Wat is de oorzaak: prijsstijging, areaaluitbreiding, achterstallig onderhoud?*	CDA/7	Prijsstijging.
43	15	**Fysieke leefomgeving:** zie ook pagina 34: **"**en hogere (onderhouds)kosten riolering" → *Wat is de oorzaak: prijsstijging, areaaluitbreiding, achterstallig onderhoud?*	CDA/8	Prijsstijging.
44	15	De verkenning Startsche Veld duurt tot eind 2026; Zijn er werkzaamheden die parallel gerealiseerd kunnen worden zodat de bouw eerder gestart zou kunnen worden?	DGP/6	De verkenning is de start van het proces, waar gekeken wordt welke kaders meegegeven kunnen worden aan een concrete ontwikkeling op de locatie. De plannen zijn dan nog niet zo concreet dat er sprake is van werkzaamheden die al verricht kunnen worden om een vervolgproces te versnellen.
45	15 en 17	Waarom stijgen de onderhoudskosten van wegen, groen en openbare ruimte, hoe probeert het college deze kostenstijging zoveel mogelijk te beheersen?	DGP/7	Vooral door prijsstijging en bij groen ook gedeeltelijk areaaluitbreiding. Zie ook het antwoord op vraag 47.
46	15	Bestaat er zicht op verwerving door een corporatie/ ontwikkelaar voor de woningbouwlocatie aan de Fuikstraat?	DGP/8	De gemeente is geen partij hierin, wij kunnen hier dan ook geen concreet antwoord op geven.
47	15	Welke keuzes moeten mogelijk worden gemaakt als de onderhoudskosten blijven stijgen?	VVD/12	Wanneer de budgetten onvoldoende dekking geven voor de onderhoudskosten zijn er meerdere keuzes. Bijvoorbeeld, het verhogen van de budgetten of een deel van het onderhoud niet of anders ('afgeslankt') uit te voeren, of een combinatie van deze opties.
48	15	De realisatiestimulans woningbouw geeft in 2026 tijdelijk voordeel. Hoe wordt voorkomen dat dit incidentele voordeel structurele problemen maskeert?	VVD/13	De mutaties in de Zomerrapportage leiden na besluitvorming tot een begrotingswijziging waarbij het kenmerk INC (incidenteel) of STR (structureel) wordt meegegeven. De realisatiestimulans heeft het kenmerk INC en wordt daarom niet als structurele dekking ingezet. Structurele financiële opgaven blijven daarmee zichtbaar.
49	15	Fysieke Leefomgeving: Woningbouwlocaties Startsche veld/Spoorzone/Fuikstraat: Hoeveel woningen zijn hier gepland en hoe verhoudt zich dat tot de woningbouwopgave voor M&M?	D66/4	Voor alle locaties geldt dat er nog geen sprake is van concrete plannen of in geval van de spoorzone van de mogelijkheid om deze locatie te ontwikkelen voor woningbouw.
50	16	Witteweg: Op welke manier is/wordt participatie toegepast en hoe worden eventuele opmerkingen uit het participatietraject toegepast binnen dit project?	VVD/14	Onder de gebruikers van de weg is een enquête gehouden. Deze was te vinden op Maasburen.nl en op papier in MFC de Koppel. Daarnaast hebben de betrokken ambtenaren met wethouder Rodoe buiten (ter plaatste) informatie opgehaald. De uitslag van deze enquête is meegenomen in de uitwerking van het voorontwerp. Op 15 april jl. heeft de gemeente een informatie-

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				bijeenkomst georganiseerd waar het schetsontwerp is gepresenteerd. Hier is uitgelegd hoe de uitslag van de enquête is verwerkt in het ontwerp. Het schetsontwerp is te vinden op Maasburen.nl.
51	16	Openbare ruimte, route Mook-Middelaar: Welke onderdelen zijn meegenomen bij de financiering van deze route?	VVD/15	De weg (route) wordt plaatselijk gerepareerd, gedeeltelijk voorzien van een versterkingslaag en een conserveringslaag. Ook plaatselijk het verstevigen van de wegberm.
52	16	In de laatste zin staat 'zie hieronder', maar hier staat niks onder. Waar wordt naar verwezen?	VVD/16	Deze zinsnede is per abuis hier terecht gekomen en is overbodig.
53	16	Waarom is voor het onderhoud van de route Mook-Middelaar (via Elzenstraat) een aanvullend krediet nodig (€ 150k.)	D66/5	Op basis van een (gedetailleerde) wegopname wordt er geadviseerd om een deel van de wegen te voorzien van een asfalt versterkingslaag, waarmee de restlevensduur van de wegen aanzienlijk wordt verlengd. Ook wordt hiermee meervoudig tussentijds onderhoud voorkomen. Met de kosten van deze optimalisering van het wegonderhoud, groot 150k exclusief btw, is geen rekening gehouden.
54	16/20	We lezen dat toezicht en handhaving volgens planning verloopt in samenwerking met de robuuste omgevingsdienst. Hoe staat het met het onderzoek van de rekenkamer naar het gemeentelijke VTH-beleid en wordt hier ook gekeken welke rol de regio/ omgevingsdienst hierbij kan spelen?	DGP/9	Wij adviseren u deze vraag aan de rekenkamer te stellen.
55	18	**Toerisme, natuur en duurzaamheid** Circulariteit: Mogelijke extra investeringen. → *Welke investeringen worden overwogen en wat zijn de financiële gevolgen voor de DVO met Dar en dus de directe kosten voor de burger?*	CDA/9	Dat is op dit moment nog onbekend. Naar verwachting wordt dit in Q3 (nog voor de tariefsberekening) bekend.
56	18	Er wordt gekeken naar eventuele ander investeringen in de milieustraat. Welke investeringen worden nog verwacht en wat betekent dit voor de egalisatievoorziening afval en de tarieven?	VVD/17	Dat is op dit moment nog onbekend. Naar verwachting wordt dit in Q3 (nog voor de tariefsberekening) bekend.
57	18	Welke beperkingen zijn er in de verkregen waterwetvergunning en hoe zorgt dit ervoor dat we achterlopen op het herstel? Hoe wordt er daarnaast voor gezorgd dat de beoogde doelen alsnog gehaald gaan worden?	D66/6	Voor Mook en Middelaar is de doelstelling om 24,8 km nieuwe heg aan te planten. Binnen de verkregen waterwetvergunning is ruimte voor maximaal 6.2 km aan nieuwe heg op specifiek aangewezen plaatsen. Daarnaast willen niet alle grondeigenaren (o.a. van die specifiek aangewezen plaatsen) deelnemen aan het project. Door te

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				kijken naar de mogelijkheden in het binnendijksgebied en het zo optimaal mogelijk inzetten van (gemeentelijke)pachtgronden proberen wij alsnog zo dicht mogelijk bij de doelstelling te komen.
58	19	**2.5. Programma Bestuur en organisatie;** Verkiezingen 2026: hogere kosten door externe inhuur. Was *deze inhuur noodzakelijk?* Kan *dit in 2030 voorkomen?*	CDA/10	Zie antwoord op vraag 6.
59	19	Bij het onderdeel communicatie wordt gesproken over capaciteitsproblemen waardoor het huisstijlhandboek en het verdiepend communicatieonderzoek nog niet zijn gerealiseerd. Zijn deze capaciteitsproblemen op dit moment nog steeds aanwezig of zijn deze reeds opgelost?	D66/7	De capaciteitsproblemen zijn nog niet opgelost.
60	20	Op welke onderwerpen binnen de thema`s ruimte en economie is er overlap tussen het Rijk van Nijmegen en de Groene Metropoolregio?	DGP/10	De vraag is niet geheel duidelijk. Voor het onderdeel economie en toerisme is er geen overlap. In beide samenwerkingsverbanden worden projecten op een verschillend schaalniveau passend bij die samenwerkingsverbanden behandeld.
61	20	Waarom moest er externe expertise ingehuurd worden voor de gemeentelijke verkiezingen?	DGP/11	Zie antwoord op vraag 6

Stand van zaken (21-26)

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
62	24	Betreft Lopende kredieten: Graag toelichting op aanvullende kredieten voor Vervanging riool (€ 100k) en Riool milieumaatregelen (€ 50k) . Waarom wordt dit niet uit de egalisatie reserve voor Rioolbeheer gefinancierd ?	D66/8	De aangehaalde tabel betreft het overzicht van de lopende kredieten t/m april 2026. De genoemde kredieten zijn door uw raad reeds bij de Programmabegroting 2026 gevoteerd. De bedragen van deze kredieten zijn overeenkomstig met de jaarschijven, zoals genoemd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De dekking van deze kredieten loopt via de voorziening Rioolbeheer.
63	24	Wat is de planning voor het uitgestelde gemeentehuisproject waarvoor nog €2 miljoen krediet beschikbaar staat?	DGP/2	Er wordt op dit moment gewerkt aan een verduurzamingsadvies. Daarnaast wordt het gemeentelijk vastgoed ook meegenomen in de visie op maatschappelijk vastgoed. Een exact tijdspad voor de inzet van dit krediet is daarom nog niet te geven.

64	25	Wat zijn de kosten verbonden aan de kredieten en het uitstel van projecten?	DGP/1	Kredieten die nog niet daadwerkelijk ingezet zijn, staan op de begroting als verwachte last. Als de last nog niet gerealiseerd wordt zijn er dus nog geen kosten.
65	26	Privacy en informatieveiligheid vragen extra inspanning. → *Welke risico's zijn er het afgelopen jaar gesignaleerd?*	CDA/1	Wat betreft informatieveiligheid is er een doorlopend risico op hacks of ransomware. Dit beeld is het afgelopen jaar niet significant veranderd maar behoeft wel doorlopend aandacht van onze ICT dienstverlener IRVN en alertheid van eigen medewerkers. Hackers worden wel steeds geavanceerder en de beveiligingsmaatregelen moeten daarop aangepast worden. Op het gebied van privacy zijn verbeterstappen gezet en worden de betreffende functionarissen steeds vroeger betrokken. Daardoor wordt van hen toenemend aandacht en capaciteit gevraagd. Ook de audits die wij krijgen op dit gebied worden steeds strenger. De extra inspanning zit hem primair op deze twee punten, en niet zozeer op een veranderd risicobeeld.

Financiële bijstellingen (27-41)

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
66	30	Wat houdt de wijziging van de Integrale Aanpak Suïcidepreventie van P2 naar P1 in?	D66/9	Zie het antwoord op vraag 67.
67	31-33	Er worden kosten verschoven van programma 2 naar programma 1 (bijv. Wijk GGD). Kunt u inzichtelijk maken hoe de kostenontwikkeling van het sociaal domein eruitziet zónder deze administratieve verschuivingen? En waarom deze verschuiving?	VVD/18	De bevoegdheid om budgetten over te hevelen tussen programma's ligt bij de gemeenteraad. De financiële administratie is ingericht op basis van de IV3 voorschriften. Doordat de IV3 indeling is gewijzigd, dienen ook de budgetten hierop aangepast te worden. Dit heeft geen verdere consequenties voor de kostenontwikkeling.
68	34	Aanvullende middelen zijn nodig voor stijgende (onderhouds)kosten riolering. De rioolheffingen worden echter gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de rioollasten. Waarom is deze ontwikkeling verkeerd ingeschat en hoe wordt dit in de toekomst voorkomen?	D66/10	De stijgende kosten voor riolering (€ 27k) worden voornamelijk veroorzaakt door prijsontwikkelingen bij onderhoud, materialen en dienstverlening. Deze kostenstijging heeft een structureel karakter en zal daarom worden betrokken bij de tariefstelling van de rioolheffing vanaf 2027. De voorgestelde bijstelling van € 27k voor 2026 is achteraf bezien ten onrechte opgenomen in de Zomerrapportage. De structurele kostenontwikkeling heeft namelijk betrekking op de jaren vanaf 2027.

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
				Deze bijstelling wordt gecorrigeerd in de Eindejaarsrapportage 2026. De € 128k is wel juist. Zie hiervoor het antwoord op vraag 73.
69	34	Ta.v. de riolering wordt een budget-neutrale overboeking ad € 128k voorgesteld om ervoor te zorgen dat overheadkosten op het juiste taakveld worden verantwoord. Rioolheffing en reinigingsheffingen zijn financieel gesloten systemen, waarbij alle baten en lasten binnen het betreffende taakveld worden geëgaliseerd. Betekent dit dat deze overheadkosten voortaan aan dit gesloten systeem worden toegerekend?	D66/11	Zie het antwoord op vraag 73.
70	34 en 35	Programma Fysieke leefomgeving heeft structureel hogere onderhoudskosten, maar laat in 2026 per saldo een voordeel van € 152k zien door Realisatiestimulans J17. Kan expliciet worden bevestigd dat het voordeel in 2026 incidenteel is en dat de onderliggende kostenstijging structureel doorwerkt vanaf 2027?	PRO/1	Ja.
71	35	Er is sprake van een stijging kosten groenonderhoud onder meer door uitbreiding areaal. Om hoeveel uitbreiding gaat dit en waarom is dit extra areaal niet voorzien?	D66/12	Dit gaat onder andere om de openbare ruimte in de Maastuin, het toevoegen van groenvoorzieningen bij de wegen tussen de A73 en Groesbeek, de aanpassingen van de Rijksweg in Plasmolen (pleisterplaats Plasmolen) en het ingerichte plein in Plasmolen. Hiervoor zijn voor beheer en onderhoud openbare ruimte geen middelen beschikbaar gesteld.
72	34-35	Betreft: stijgende kosten voor onderhoud fysieke infrastructuur en openbaar groen, alsmede voor werkzaamheden, mede veroorzaakt door hogere energieprijzen; Hoeveel bedragen de actuele prijsstijgingen in 2026 en hoe verhouden die zich tot de geraamde prijsstijgingen in de primitieve begroting van 2026?	D66/13	De prijsstijgingen bedroegen voor 2026 voor uitbestede diensten ongeveer 5-6%. In de begroting 2026 is geen rekening gehouden met een indexering.
73	37	De overboeking van overhead naar riolering en afval is budgetneutraal voor het totaalsaldo. Heeft dit wel effect op de kostendekkendheid en toekomstige riool- en afvaltarieven?	VVD/19	Nee, dit betreft een administratieve handeling. Voorheen werd de overhead extracomptabel toegerekend. Vanaf 2027 gebeurt dit intracomptabel.
74	37-38	Punt 9.04 De rentelasten vallen weg omdat de lening in 2025 afgelost is. Waarom zijn er dan rentelasten opgenomen voor 2026? En waarom wordt dit bedrag nu als incidentele meevaller	D66/14	Bij het opstellen van de begroting worden rentelasten geraamd op basis van een liquiditeitsplanning. Daarbij wordt rekening houden met het investeringsprogramma, de restant kredieten van het voorgaande jaar en de beschikbare liquide middelen.

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
		gemeld, terwijl in de tekst gesproken wordt over structurele rentelasten?		In de praktijk blijkt dat investeringen later worden uitgevoerd dan oorspronkelijk geraamd. Hierdoor hoeven ook leningen later te worden aangetrokken. In 2026 zijn daardoor geen rentelasten voor externe leningen gerealiseerd of voorzien. De laatste zin bij de toelichting mag dan ook luiden: "Hierdoor vallen de rentekosten weg."
75	40-41	Er wordt € 425.000 extra krediet gevraagd. Kan het college per krediet aangeven waarom uitvoering in 2026 noodzakelijk is?	VVD/20	**K.01**: De huidige voorzieningen zijn verouderd en voldoen niet meer aan de eisen voor beheer, veiligheid en duurzaamheid. **K.02**: De bijstelling is nodig om de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en doorstroming te verbeteren. **K.03**: De huidige systemen zijn verouderd en voldoen niet meer aan de eisen voor beheer en dienstverlening. **K.04**: De aanschaf is noodzakelijk door uitbreiding van het areaal en de toenemende inzet bij wintercalamiteiten. **K.05**: De huidige water- en gierton is technisch en economisch afgeschreven en voldoet niet meer aan de geldende veiligheidseisen en wettelijke keuringen. **K.06**: De aanpassing van de putkast in Mook is noodzakelijk om de voorziening technisch en veilig toekomstbestendig te houden. **K.07**: Door de schoolbesturen van Stichting Lijn 83 primair onderwijs en Stichting @voCampus zijn aanvragen ingediend voor voorzieningen onderwijshuisvesting voor De Maaskei en Kandinsky. Om hier uitvoering aan te geven zijn financiële middelen benodigd.
76	40-41	Bij de wegoptimalisatie rondom Middelaar wordt aangegeven dat hogere kosten in de toekomst worden voorkomen. Is dit financieel onderbouwd?	VVD/21	Door de nu voorgestelde grootschaliger aanpak van de weg (route) wordt meervoudig tussentijds onderhoud voorkomen, en dus ook extra kosten voor voorbereiding en wegomleidingen. Ook wordt hiermee voorkomen dat de gehele weg eerder moet worden gereconstrueerd (rehabilitatie). Om dit 'uit te werken' in exacte bedragen is er meer onderzoek en advisering nodig. Deze kosten zijn aanzienlijk en kunnen beter in het onderhoud worden geïnvesteerd.
77	41	Wat is de putkast?	D66/15	Het betreft een ondergrondse elektriciteitskast op het Raadhuisplein, nabij de kerkmuur.
78	44-45	Het College geeft aan dat de kostenstijging grotendeels structureel is en oploopt richting € 1,1 miljoen nadeel in 2030. Welke concrete bezuinigingen of hervormingen stelt het college voor om deze structurele trend om te buigen?	VVD/22	Dat is op dit moment nog te vroeg om te zeggen. Het college kijkt zowel naar de baten- als de lastenkant en streeft naar een gezonde financiële huishouding.

Overig (42-46)

Vraag nr.	Pag. nr.	Vraag fractie	Fractie	Antwoord b&w
79	-	Kan bij de kleuren geschreven worden of de kleur geel, groen of rood is? Voor mensen die kleurenblind zijn zou dit een grote hulp zijn.	VVD/23	Indien gewenst, kan dit bij toekomstige P&C producten worden toegevoegd.
80	43	In tabel van paragraaf 5.1 wordt de structurele doorwerking van overschrijdingen en overschotten in de komende 4 jaren aangegeven. Welke aannames liggen hieraan ten grondslag en welke rekenmethodiek wordt daarbij gehanteerd?	D66/16	De aangehaalde tabellen geven de structurele doorwerking van de Zomerrapportage 2026 weer. De in de Zomerrapportage voorgestelde structurele (STR) bijstellingen zijn meerjarig verwerkt, waardoor ook het verwachte begrotingssaldo gepresenteerd kan worden.
81	45	Voorgesteld wordt 150 k€ extra beschikbaar te stellen voor startersleningen. De regeling bestaat al sinds 2010. Welk percentage van de aflossing en de rentevergoeding is in de praktijk door de jaren heen oninbaar gebleken en komt dit dan voor rekening van de gemeente?	D66/17	Tot op heden zijn er nog geen uitgegeven startersleningen en/of te ontvangen rente (deels) oninbaar gebleken.
82	45	Starterslening. “De Provincie Limburg heeft per 2026 de financiële verhouding van de startersleningen met gemeenten gewijzigd. Het gevolg is dat gemeenten niet voor 25% van de lening moet bijdragen, maar voor 50%.” “ Dit voorgestelde aanvullende bedrag voor de uitgifte van startersleningen valt onder het principe ‘wel uitgaven, geen kosten’. Doordat deze storting via de balans loopt, heeft deze aanvulling geen gevolgen voor de exploitatie dan wel het rekeningresultaat.” Waar komt het geld voor de 25% extra dat de gemeente moet bij dragen vandaan?	DGP/1	De extra 25% gemeentelijke bijdrage wordt betaald vanuit de bankrekening van de gemeente bij de BNG. De aflossingen die later op de startersleningen worden ontvangen, worden weer bijgeschreven op deze rekening.
83	45	Het raadsvoorstel vraagt € 150k aanvullend voor startersleningen. Hoeveel aanvragen kunnen naar verwachting met € 150k aanvullend worden bediend, en welk totaalplafond resteert daarna?	PRO/1	De maximale hoogte van een starterslening is €56.000. De helft van dit bedrag wordt gedekt door de gemeente. Dat houdt in dat er uitgaande van dit maximale bedrag (€28.000 per lening) 5 startersleningen kunnen worden uitgegeven. Er blijft dan €10.000 over. Het is echter een revolverend fonds, wat inhoudt dat aflossingen terugvloeien in het budget. Wat bedoelt wordt met het totaalplafond is niet duidelijk.

Mook, 23 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris, De burgemeester,

drs. W. Mariman I.M. van Dijk